

Eremitori del Seguers

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Camí del Cementiri
Emplaçament	Al peu d'un camí rural, 1 km a l'est del nucli de cases dels Seguers, en un context de bosc de pins.
Alçada:	640

Coordenades:

Latitud:	41.72567
Longitud:	1.58832
UTM Est (X):	382586
UTM Nord (Y):	4620281

Classificació

Número de fitxa	08170-6
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Antic Paleocristià Medieval Visigot Mossàrab Carolingi
Segle	VI-IX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La roca en que es troba l'eremitori pateix un desgast notable degut als agents atmosfèrics.
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí, CC.AA 7627
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08169A001000310000IY
Autoria de la fitxa	Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa:	dg., 05/06/2016 - 02:00

Descripció

Sortint del nucli de cases de Seguers per un camí que es localitza al nord i un cop passat el cementiri, a peu de camí, en una petita esplanada sobre uns marges de pedra seca, es localitza una gran roca arenosa lleugerament basculada en el qual es va practicar una cavitat hemiesfèrica. Es troba orientada cap a migdia i ha estat interpretada com un eremitori tardoantic o altmedieval. Es localitza just al costat d'una paret rocosa, i en l'espai que hi ha entre aquesta paret i la roca de l'eremitori s'hi poden apreciar les restes d'uns senzills paraments fets amb pedra seca que molt probablement funcionarien amb una coberta de material perible (hi ha forats d'encaix a la roca) i que s'han posat en relació estructural directa amb l'eremitori. Aquests paraments dibuixen un recinte quadrangular de poc més de 4 m² que tindria un paviment d'argila endurida. La cavitat es troba a 1'20 m del sòl actual i mesura 1'73 m de profunditat, 1'18 m d'amplada i 1'40 m d'alçada màxima. Presenta planta ovalada i el sostre té una volta molt irregular. L'estructura no presenta cap compartimentació interna, per tant es tracta d'un sol petit espai. A l'entrada s'hi distingeixen uns encaixos laterals que cal relacionar amb el sistema de tancament. La part superior de la roca on hi ha la cavitat està aplanada artificialment i s'hi accedeix per uns graons retallats a la mateixa roca. Superficialment, s'han recollit fragments de ceràmica que es daten genèricament dins d'un moment molt primitiu de l'Alta Edat Mitjana. A només 40 m d'aquest conjunt, es localitzen indicis d'un habitacle en una altre paret rocosa on s'hi aprecien encaixos per a la coberta i una petita pedrera.

Aquest tipus singular d'estructura excavada a la roca, destinada a donar aixopluc a la vida solitària d'un eremita, presenta paral·lels amb altres eremitoris similars localitzats en antics territoris de l'Imperi Romà, des de La Rioja i Cantàbria, passant per França i acabant al nord d'Àfrica. A un nivell més local, l'eremitori dels Seguers s'inscriu en un conjunt d'una dotzena d'exemplars més localitzats i repartits per varis municipis limítrofs amb Els Prats de Rei, dins l'àrea d'influència d'un triangle de comunicacions format per camins molt antics al voltant dels quals s'assentaren aquests eremites cristianitzadors del territori rural. A més, a només 300 m de distància es localitza el jaciment conegut com Necròpolis del Seguers, consistent en unes tombes excavades a la roca amb una cronologia anàloga a la de l'eremitori del Seguers.

Observacions:

Als mapes de l'ICC aquest eremitori, referit amb el nom de Fornot de Cal Sanç, es troba mal georeferenciat, ja que tot i que es localitza a l'est del poble, els mapes l'ubiquen al costat oest.

IMATGE 3: Planta de l'Eremitori del Seguers amb les estructures annexes (ENRICH-ENRICH, 1986-89: 309).

Història

A nivell popular, els eremitoris d'aquesta zona són coneguts amb els noms de 'roca/roc foradat', 'roca del forn' o 'fornot'. Així, l'eremitori dels Seguers es coneix també popularment com Fornot de Cal Sanç i la gent gran del lloc afirma que 'allà els moros hi coïen el pa'. La denominació 'forn', lògica si es té en compte el disseny de la cavitat, ja apareix en les afrontacions del segle XII de la zona (rocha que dicitur de Furno), fet que proporciona un terme 'ante quem' per aquests tipus de jaciments arqueològics i que mostra com l'establiment i consolidació del sistema parroquial va significar la desaparició d'un cristianisme solitari que empenia l'evangelització rural al marge de qualsevol estructura política o econòmica i que històricament va tenir tendència a ser reprimat per les mateixes jerarquies eclesiàstiques.

L'eremitori del Seguers i els seus voltants més immediats van ser objecte d'una petita intervenció arqueològica durant 1979 per part de Jordi i Joan Enrich que va permetre conèixer la planta total del conjunt i recuperar varis fragments de ceràmica.

La seva funció originalment religiosa no és incompatible amb la reutilització posterior i fins a temps

relativament recents com a refugi de pastors i agricultors.

Bibliografia

- ENRICH HOJA, Jordi; ENRICH HOJA, Joan (1986-89): 'Tres conjunts d'habitable alto-medieval a l'Alta Segarra (Anoia-Bages, Barcelona)', *Empúries*, 48-50, p. 300-310.
- ENRICH HOJA, Jordi (1992): 'El roc foradat de ca'n Espanyol', *Catalunya Romànica XIX. EL Penedès, l'Anoia*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 474-475.
- SABATÉ CURULL, Flocel (1992): 'Estructura socio-econòmica de l'Anoia (segles X-XIII)', *Acta Mediaevalia Historica et Archaeologica*, 13, p. 175-238
- ENRICH HOJA, Jordi; ENRICH HOJA, Joan; SALES CARBONELL, Jordina (2000): 'Eremitoris rupestres altmedievals a la Catalunya Central. Una recerca sobre cristianisme rural', *I Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya. 15 anys d'intervencions arqueològiques: mancances i resultats*, ed. ACRAM, Igualada p. 260-281.
- ENRICH HOJA, Jordi; SALES CARBONELL, Jordina (2015): 'La comarca de l'Anoia entre l'Antiguitat Tardana i l'Alta Edat Mitjana. Poblament, organització territorial i algunes qüestions pendents', *Actes de les II Jornades d'Arqueologia de la Catalunya Central*, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, p. 23-42.

